

W przypadku pytań lub wątpliwości skontaktuj się z najbliższym specjalistą BHP lub wejdź na: www.skanska.pl/bhp, one.skanska/bhp

Polecenia na prace, kwalifikacje, uprawnienia

Standard ten:

- zawiera wymagania wynikające z prawa i norm polskich oraz wewnętrznych uregulowań Skanska S.A.
- jest obligatoryjny dla wszystkich jednostek Skanska S.A.
- pomaga zapewnić bezpieczne i skuteczne praktyki podczas prac.

Standard ten zawiera minimum wymagań, jakie należy spełnić dla zapewnienia bezpieczeństwa podczas organizowania i prowadzenia robót elektroenergetycznych.

Organizowanie i prowadzenie robót przy urządzeniach i instalacjach elektroenergetycznych odbywa się na polecenia. Aby je przygotowywać, prowadzić i nadzorować, należy posiadać odpowiednie kwalifikacje i uprawnienia.

A. Polecenia na prace

1. Prace na czynnych urządzeniach i instalacjach elektroenergetycznych są zliczane do **prac szczególnie niebezpiecznych**. Mogą być wykonywane:
 - na polecenia ustne
 - na polecenia pisemne
 - bez polecenia.
2. Polecenia, o których mowa w pkt. A1, wydaje poleceniodawca.
3. Poleceniodawca to pracownik pisemnie upoważniony przez prowadzącego eksploatację urządzeń i instalacji elektroenergetycznych do wydawania poleceń na wykonywanie pracy, posiadający ważne świadectwo kwalifikacyjne na stanowisku dozoru.
4. Planując prace przy urządzeniach i instalacjach elektroenergetycznych należy ustalić, jakiego rodzaju pozwolenie jest wymagane do ich wykonania.
5. Proces wydawania poleceń na pracę ma na celu opracowanie i wdrożenie działań organizacyjno – technicznych, zmierzających do przygotowania bezpiecznego miejsca pracy przy urządzeniach i instalacjach elektroenergetycznych.
6. Dopuszcza się wykonywanie bez polecenia czynności związanych z:
 - ratowaniem zdrowia i życia ludzkiego
 - zabezpieczaniem urządzeń i instalacji przed zniszczeniem
 - działaniami eksploatacyjnymi określonymi w instrukcjach eksploatacji, wykonywanymi przez uprawnione i upoważnione osoby.
7. Instrukcja eksploatacji powinna określać procedury i zasady wykonywania czynności związanych z ruchem sieciowym i eksploatacją sieci, w tym głównie:
 - zasady przyłączania do sieci urządzeń, instalacji i innych sieci
 - zakres, zasady i terminy przeprowadzania okresowych przeglądów i kontroli stanu technicznego sieci oraz przyłączonych do niej urządzeń
 - zasady postępowania w przypadku wystąpienia zagrożeń ciągłości dostarczania energii elektrycznej lub wystąpienia awarii w sieci
 - procedury wprowadzania przerw i ograniczeń w dostarczaniu energii elektrycznej
 - sposób prowadzenia ruchu sieci.
8. Instrukcja eksploatacji jest dokumentem nadzorowanym przez wyznaczonego pracownika.
9. Na polecenia ustne można wykonywać wszelkie prace przy urządzeniach i instalacjach elektroenergetycznych, z wyjątkiem tych, dla których wymagane jest polecenie pisemne lub niewymagających polecenia – zgodnie z pkt. A7 niniejszego standardu.
10. Polecenia ustne mogą być wydawane bezpośrednio, przez telefon, radio lub w inny sposób głosowy.
11. Na polecenie pisemne należy wykonywać prace w warunkach szczególnego zagrożenia dla zdrowia i życia ludzkiego, wyszczególnione w wykazie zawartym w przepisach szczegółowych o bezpieczeństwie pracy oraz w przepisach

- o bezpieczeństwie pracy przy urządzeniach i instalacjach energetycznych.
12. Wykonywanie prac w warunkach szczególnego zagrożenia zdrowia i życia ludzkiego wymaga specjalnych środków organizacyjnych i technicznych, zabezpieczających zdrowie i życie ludzkie, ustalonych i opisanych w **Instrukcji Bezpiecznego Wykonywania Robót (IBWR)**.
 13. W przypadku prac w warunkach szczególnego zagrożenia zdrowia i życia ludzkiego należy każdorazowo dokonywać **Oceny Ryzyka dla Zadania**.
 14. W procesie wydawania poleceń na prace przy urządzeniach i instalacjach elektroenergetycznych uczestniczą: poleceniodawca, koordynujący, dopuszczający, nadzorujący i kierownik robót. Ich kwalifikacje, obowiązki i związane z ich pracą wymagania określają przepisy szczegółowe.
 15. Polecenie pisemne na wykonanie pracy i dopuszczenie do niej wydaje zawsze zakład pracy, w którym mają być wykonywane prace przy urządzeniach i instalacjach elektroenergetycznych.
 16. Polecenie na prace przy urządzeniach i instalacjach elektroenergetycznych powinno zawierać:
 - zakres, rodzaj, miejsce i termin prac
 - środki i warunki do bezpiecznego wykonania robót
 - liczbę pracowników skierowanych do pracy
 - wykaz pracowników odpowiedzialnych za organizację i wykonanie pracy (koordynujący, dopuszczający, kierownik zespołu pracowników – dane imienne z wyszczególnieniem stanowiska służbowego)
 - planowane przerwy w czasie pracy.
 17. Rozpoczęcie pracy jest dozwolone po uprzednim przygotowaniu miejsca pracy oraz dopuszczeniu do pracy, które polega na:
 - sprawdzeniu przygotowania miejsca pracy przez dopuszczającego i kierującego zespołem pracowników lub nadzorującego
 - wskazaniu zespołowi pracowników miejsca pracy
 - pouczeniu zespołu pracowników o warunkach pracy oraz wskazaniu zagrożeń występujących w sąsiedztwie miejsca pracy
 - udowodnieniu, że w miejscu pracy nie występuje zagrożenie
 - potwierdzeniu dopuszczenia do pracy podpisami w odpowiednich rubrykach na dwóch egzemplarzach polecenia pisemnego lub w przypadku polecenia ustnego – w dzienniku operacyjnym prowadzonym przez dopuszczającego.
 18. Do głównych czynności związanych z przygotowaniem miejsca pracy należą:
 - wyłączenie urządzeń spod ruchu – zakres określony w poleceniu i uzgodniony z koordynującym
 - zablokowanie napędów łączników uniemożliwiające przypadkowe uruchomienie urządzeń lub doprowadzenia mediów
 19. Pisemne polecenie wykonania pracy powinno być wystawione kierującemu zespołem lub nadzorującemu i przekazane dopuszczającemu. Musi dotyczyć prac wykonywanych przez jeden zespół pracowników i w jednym miejscu pracy.
 20. Ważność polecenia na pracę ustala poleceniodawca.
 21. Pisemne polecenie na prace można przekazywać bezpośrednio lub korzystając z dostępnych środków łączności: faks, e-mail.
 22. Po zakończeniu całego zakresu prac przewidzianych poleceniem następuje zakończenie pracy realizowanej na polecenie pisemne.
 23. Likwidacji miejsca pracy dokonuje kierujący zespołem pracowników i członkowie tego zespołu pod nadzorem dopuszczającego.
 24. Zezwolenia na uruchomienie urządzenia lub instalacji elektroenergetycznej, przy których była wykonywana praca na polecenia, udziela koordynujący, po otrzymaniu od dopuszczającego informacji o gotowości urządzeń do ruchu.
 25. Okres przechowywania pisemnego polecenia na pracę wynosi 30 dni od chwili jej zakończenia.
 26. Poleceniodawca jest zobowiązany do prowadzenia rejestru poleceń, przy czym w przypadku polecenia ustnego powinna w nim być odnotowana jego treść.
 27. Tryb wystawiania poleceń na prace przy urządzeniach i instalacjach elektroenergetycznych oraz wzory druków regulują instrukcje wewnętrzne Skanska.
 28. W przypadku prac realizowanych przez pracowników z innych zakładów, jak np. podwykonawcy, poleceniodawca wystawia polecenia na podstawie pisemnych ustaleń z zakładem delegującym pracowników – podwykonawcą.
 29. Poleceniodawca dołącza do polecenia na pracę imienny spis delegowanych osób wraz z podaniem ich kwalifikacji.
- ## B. Kwalifikacje i uprawnienia
1. Roboty związane z podłączaniem, sprawdzaniem, konserwacją i naprawą urządzeń i instalacji elektroenergetycznych mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby posiadające uprawnienia potwierdzone **świadectwem kwalifikacyjnym**.
 2. Świadectwo kwalifikacyjne to dokument stwierdzający spełnienie przez daną osobę odpowiednich wymagań kwalifikacyjnych

- do wykonywania pracy na stanowisku dozoru lub eksploatacji w ustalonym zakresie:
- obsługi
 - konserwacji
 - napraw
 - kontrolno-pomiarowym
 - montażu dla określonych rodzajów urządzeń i instalacji elektroenergetycznych,
- uzyskany w trybie i na zasadach określonych w **przepisach szczegółowych**.
3. Rodzaj urządzeń, instalacji i sieci, których eksploatacja wymaga posiadania odpowiednich kwalifikacji, ustalają przepisy szczegółowe.
 4. Potwierdzenie kwalifikacji w zakresie obsługi urządzeń i instalacji nie jest wymagane w przypadku pracy:
 - przy urządzeniach elektrycznych o napięciu nie wyższym niż 1 kV i mocy znamionowej nieprzekraczającej 20 kW, jeśli w dokumentacji urządzenia określono zasady jego użytkowania
 - przy urządzeniach i instalacjach ciepłych o mocy nie wyższej niż 50 kW
 - w gospodarstwach domowych i rolnych.
 5. Eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci elektroenergetycznych mogą zajmować się osoby spełniające wymagania kwalifikacyjne dla następujących rodzajów prac i stanowisk pracy:
 - eksploatacji – obsługa, konserwacja, remonty, montaż, prace kontrolno-pomiarowe
 - dozoru – jak dla eksploatacji oraz stanowiska pracowników technicznych, sprawujących nadzór nad eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci.
 6. Potwierdzenie wiedzy i kwalifikacji w zakresie eksploatacji lub dozoru odbywa się w drodze egzaminu ustnego przed wyznaczonymi komisjami kwalifikacyjnymi.
 7. Świadectwa kwalifikacyjne wydawane są przez komisje na podstawie pozytywnego wyniku egzaminu.
 8. Kontrolę spełniania wymagań kwalifikacyjnych na podstawie egzaminu powtarza się:
 - okresowo co 5 lat
 - na wniosek uprawnionych instytucji nadzoru i kontroli, w przypadku stwierdzenia, że eksploatacja urządzeń, instalacji lub sieci jest prowadzona niezgodnie z obowiązującymi przepisami.